З НОВИМ РОКОМ! З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

54 (574)
31 грудня
2015 р.

З Новим роком, браття милі,
В новім щастю, в новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
В мирі, з братньою любов'ю
Відтепер ішов вам час…

Іван ФРАНКО

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ! ШАНОВНІ КРАЯНИ!

Відходить у минуле 2015 рік. Він увійде в історію як рік фактичної війни України з російським аґресором, боротьби за державну Незалежність, національну гідність і цілісність держави. Наш народ все більше усвідомлює себе як політична нація у всіх реґіонах України.

2015 рік – ювілейний рік великого митрополита Андрея Шептицького. Просвітяни області відзначили його різноманітними заходами, повсякчас пам'ятаючи заповідь Князя Церкви – «не потоком гучних і галасливих фраз, а тихою й невтомною працею любіть Україну».

Просвітянська ідея як найуспішніший соціально-політичний проект в історії України стає все більш затребуваною в суспільстві. «Просвіта» домагається розуміння того, що лише на основі національної ідеї, українських традицій у духовній, матеріальній та державній сферах можна побудувати міцну та успішну державу. Таке усвідомлення приходить не само собою, а в боротьбі з загрозами антиукраїнства, політичної продажності, особистого та групового егоїзму, з іржею корупції, що роз'їдає весь державний організм і є загрозою нації.

Тому кожен осередок «Просвіти» є й осередком народного об'єднання навколо української національної ідеї. І варто завжди пам'ятати, що ми – сильний і талановитий народ, який, об'єднавшись навколо національних українських цінностей, може організувати успішне державне життя й побудувати процвітаючу державу. І на прапор боротьби за Українську Україну маємо взяти Заповіт нашого пророка Тараса Шевченка: «Борітеся – поборете, вам Бог помагає!».

Шановні друзі! Сердечно вітаю вас з Новим, 2016, роком, з Різдвом Христовим – святом, яке для нас має особливий сакральний зміст народження незвіданого, омріяного й очікуваного буття нації.

Хай новий рік буде щасливим, успішним для кожного з нас і всієї України, а Різдвяні свята, зігріті українською традицією, спільними почуваннями, молитвою і колядою, зміцнять дух, додадуть упевненості й віри в нашу перемогу.

Хай ці свята увійдуть у ваші домівки з миром, радістю і Божою благодаттю.

З Новим роком!
Христос народився!
Славімо Його!

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

ШАНОВНІ ПРОСВІТЯНИ ТА ІВАНОФРАНКІВЦІ!

ПРИЙМІТЬ НАЙЩИРІШІ ВІТАННЯ З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ, 2016, РОКОМ!

Відійшов в історію ще один рік, насичений подіями, напруженою працею та звершеннями. Нехай він залишиться для нас добрим спогадом. Шана і подяка вам за вашу просвітянську і просвітницьку працю. У кожного з нас є хвилини суму, але ми віримо, що і в майбутньому просвітяни міста втілюватимуть в життя українські ідеали та цінності. Маємо надію, що прийдешній рік стане часом докорінних змін у нашому суспільстві. Нехай ці Різдвяні свята – вісники оновлення мрій і сподівань – принесуть вам і вашим родинам мир, добро і достаток, позитивні перетворення та реалізацію планів. Будьмо уважнішими до своїх рідних і близьких, добрішими й лагіднішими один до одного, цінуймо кожну неповторну мить життя, дбаймо про чистоту душі!

Бажаємо вам щедрої Божої ласки, різдвяної радості й Ісусової любові, козацького здоров'я і родинної злагоди на весь вік. Хай ці свята об'єднають нас світлом людських чеснот – теплотою наших сердець, людяністю і справедливістю. Привітної долі, миру і спокою вам і вашим родинам та щасливого Нового року!

Куті смачної, коляди гучної,
Щасливого Різдва
і на весь рік добра!
Хай Різдво з тим завітає,
чого серце забажає,
Хай несе у кожну хату
щастя, радості багато!
Христос ся рождає!
Славімо Його!

З повагою голова Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, професор Василь БОЙКО, відповідальний секретар Наталія СИНИЦЯ

ПОСТАТІ

ІДЕЮ ВБИТИ НЕ МОЖНА

15 жовтня 1959 року в Мюнхені було вбито Провідника ОУН. Німецька кримінальна поліція відразу ж взяла фальшивий слід і протягом усього слідства так і не змогла нічого встановити. І лише через два роки було встановлено, що це вбивство, як і два роки перед тим вбивство одного з лідерів ОУН Лева Ребета, здійснив аґент КҐБ.

1 січня виповнюється 107-ма річниця, як у с. Старий Угринів Калуського повіту народився Степан Бандера.



Батько, Андрій Бандера, був греко-католицьким священиком у тому ж селі й походив зі Стрия з міщанської родини Михайла і Розалії (дівоче прізвище – Білецька) Бандер. Мати, Мирослава, була донькою священика зі Старого Угринова – Володимира Глодзінського і Катерини (з дому Кушлик). Степан був другою дитиною після старшої сестри Марти.

(Чит. 3 стор.)

ВШАНУВАННЯ

ВІН ПЕРШИМ ЙШОВ

В Івано-Франківську вшанували пам'ять В'ячеслава Чорновола

Представники влади, політичних та громадських організацій в Івано-Франківську 24 грудня вшанували пам'ять відомого політика, провідника українського національно-демократичного визвольного руху, журналіста В'ячеслава Чорновола.

В день народження діяча, який залишив помітний слід у справі протистояння системі тоталітаризму, виступав за відродження української мови, культури, духовності, збереження суверенітету нашої держави, до його пам'ятника в обласному центрі поклали вінки та квіти, а промовці згадували Великого і в той же час простого українця.

ЧУЖЕ

НЕ ХОЧУТЬ ЧУТИ

Різдвяний ярмарок у центрі європейського міста псує російська «попса». Івано-франківці обурені організацією новорічного ярмарку на Вічевому майдані – в одному з дерев'яних будиночків щодень лунає російська «попса». Про це в мережі «Фейсбук» пише Вікторія Данилів: «Сьогодні мені новорічний настрій зіпсували ось ці «європейські» будиночки, що в самому центрі Франківська, з яких цілий день лунала російська «попса».

СВЯТОЧНЕ

ПІД РІК НОВИЙ

Де пісня й праця – казкою,
Де люди – диво з див,
Жила краса – Вкраїнонька
І хлопчик з нею жив.

Під Рік новий ялиноньку
Він вправно прикрашав
І в України-матінки
Даруночок благав.

Минав бо рік за роченьком,
Йшов січень, йшла зима,
Дарунка од матусеньки
Не малось і нема.

Роки, немов журавлики,
Долали даль земну,
Хлопчина за даруночком
Подавсь на чужину.

Чверть віку пролітає вже,
Тож схоплюю момент:
Хто втішить нас даруночком?
Що скаже Президент?

Під Рік новий ялиноньку
Вдягаємо без сліз.
Повірмо в Україноньку,
Щоб в щасті хлопчик ріс.

З Новоріччям
і Різдвом вас, просвітяни!

Щастя й гараздів!

Мирослав ПОПАДЮК,
голова Снятинського райоб'єднання



АНОНС

НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНА ПРОГРАМА СВЯТКОВИХ ЗАХОДІВ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

31 ГРУДНЯ, 23.30
Шоу-програма «НОВОРІЧНА НІЧ-2016» (Вічевий майдан).

1 СІЧНЯ, 15.00
Акція Спільноти св. Егідія до Міжнародного дня миру «МАРШ МИРУ» (Вічевий майдан).

4 СІЧНЯ, 15.00
РІЗДВЯНІ СПОРТИВНІ ЗАБАВИ (Вічевий майдан).

4–20 СІЧНЯ
Святково-розважальні програми «НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНА ФЕЄРІЯ» (мікрорайони міста біля клубів: «Мрія» (вул. Хоткевича, 76); «Юність» (вул. Коновальця, 144а), «Прометей» (вул. Вовчинецька, 198), «Сучасник» (вул. Галицька, 132), «Богатир» (вул. Сухомлинського, 6/2), дитячо-юнацький центр (вул. А. Сахарова, 27а)).

7 СІЧНЯ, 15.00
Акція Спільноти св. Егідія «РІЗДВЯНИЙ ОБІД» (Парафія Зіслання Святого Духа).

8–17 СІЧНЯ
VII Різдвяний фестиваль «КОЛЯДА НА МАЙЗЛЯХ» (церква Царя Христа монастиря отців-василіян).

8 СІЧНЯ, 14.00
Святковий концерт хорових колективів міста «ХРИСТОС РОДИВСЯ, СВІТ ЗВЕСЕЛИВСЯ» (Вічевий майдан).

9 СІЧНЯ, 13.00
Різдвяний концерт «ХРИСТОС РОДИВСЯ ІЗ НЕБЕС» (мікрорайон «Каскад» (вул. Стуса, 37)).

9 СІЧНЯ, 18.00
Різдвяний концерт «ОЙ РАДУЙСЯ ЗЕМЛЕ, СИН БОЖИЙ РОДИВСЯ» (Вічевий майдан).

10 СІЧНЯ, 15.00
Мистецький різдвяний фестиваль «РІЗДВО У ФРАНКІВСЬКУ» (Вічевий майдан).

14 СІЧНЯ, 14.30
Святковий концерт «А ТОЙ ТРЕТІЙ ПРАЗНИК – СВЯТОГО ВАСИЛЯ» (мікрорайон «Пасічна» (вул. Галицька, 124)).

17 СІЧНЯ, 14.30
Концерт «ЗЕМЛЯ ХРИСТА РОЖДЕННОГО ВІТАЄ» (мікрорайон «БАМ» (вул. Мазепи, 177)).

19 СІЧНЯ, 11.30
Святкове дійство «ВО ЙОРДАНІ ХРЕЩАЮСЯ, ТОБІ, ГОСПОДИ» (Площа ринок).

19 СІЧНЯ, 12.00
ЗАГАЛЬНОМІСЬКЕ УРОЧИСТЕ ОСВЯЧЕННЯ ВОДИ (Площа ринок).

19 СІЧНЯ, 15.30–17.00
Загальноміське свято «ПАРАД НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНИХ ПІСЕНЬ» (Вічевий майдан).

АКАДЕМІЯ

ПІВСТОЛІТТЯ В БОРОТЬБІ

Минуло 125 років від народження видатного військово-політичного діяча, в'язня російських, польських і німецьких таборів полковника Андрія Мельника.

У Центрі патріотичного виховання ім. С. Бандери відбулась урочиста академія «Півстоліття в боротьбі» (стільки літ брав участь у національно-визвольному русі А. Мельник, відколи пішов добровольцем в Леґіон УСС до своєї смерті 1 листопада 1964 р. на посту голови Проводу ОУН).

Підготував захід заступник директора ЦПВ ім. С. Бандери Мирослав Нагірний.

Глядачами були учні 9-их класів ЗШ № 7 та № 21, керівники й учасники гуртків та учнівських об'єднань ЦПВ ім. С. Бандери, запрошені родичі А. Мельника.

Впродовж урочистої академії демонстрували мультимедійну презентацію про життєвий шлях А. Мельника, фраґменти документального фільму про тестя Є. Коновальця та А. Мельника – діяча ЗУНР та УНР Степана Федака, звучали чудові поезії Федора Невестюка «Стрільці!» і Миколи Симчича «Вибачення» у виконанні Богдани Павлишин і Мирослава Нагірного, стрілецькі пісні.

Учениці 9-их класів гімназії № 2 Єлизавета Говера, Христя Гоґіль, Юлія Сичик, Богдана Павлишин і ЗШ № 21 Аня Грибик ознайомили присутніх з фраґментами спогадів генерала М. Капустянського «Воїн і соборник», відомого поета й учасника національно-визвольних змагань Є. Маланюка «Андрій Мельник», секретаря Української радикальної партії професора М. Стахіва «Пацифікація» Західньої України і моя співпраця з полк. Мельником», останнього президента УНР в екзилі, одного з наступників А. Мельника на посту голови ПУН М. Плав'юка «Полковник Андрій Мельник – речник ідеї Світового конґресу українців» зі збірника «Андрій Мельник. 1890–1964. Спогади. Документи. Листування [упорядники: О. Кучерук, Ю. Черченко]» (К.: Вид-во ім. Олени Теліги, 2011).

Зокрема, в останньому спогаді наголошено, що в листопаді 1967 року за участі 1003 делеґатів із 17 країн, де живуть українці, відбувся в Нью-Йорку Перший світовий конґрес вільних українців. У складі почесних гостей конґресу були пані Ольга Коновалець і Софія Мельник. Організатори конґресу вважали своїм обов'язком запросити їх до участі з приводу того величезного внеску, що їхні чоловіки зробили в українське життя на чужині. Напевно в душах багатьох зродився жаль, що між ними вже нема полк. Андрія Мельника.

На завершення зі своїми враженнями виступили родичі А. Мельника – племінник Кость Кобрин і його дружина Любомира Джанджалас.

У завершальному слові директор Галина Савченко зазначила, що для єдності сучасних українських націоналістів саме в Центрі імені С. Бандери слід говорити про Андрія Мельника та його соратників.

Мирослав НАГІРНИЙ

З КОГОРТИ БОРЦІВ

ПАМ'ЯТІ КУРІННОГО ЧОРНОТИ

В Івано-Франківську в рамках програми «Івано-Франківськ – місто героїв», ініційованої міською організацією ВО «Свобода», відкрито анотаційну дошку, присвячену курінному УПА Чорноті, ім'ям якого названа одна з вулиць обласного центру, що знаходиться між вулицями Яна Матейки і Євгена Коновальця. На відкриття прийшли ветерани УПА, члени ряду обласних організацій: «Меморіалу» ім. В. Стуса, КУНу, ЦК «Азов» разом зі своїми очільниками: С. Гахом, С. Каспруком, Б. Боровичем і С. Сивачуком. Освятив дошку священник УГКЦ о. Василь Сливоцький.

Хто ж він – курінний Чорнота?

Справжнє його ім'я Володимир Іванович Чав'як (24 серпня 1922 – 13 грудня 1991). Народився у с. Тустань Галицького району в селянській сім'ї. У 1943 р. закінчив Станіславівську гімназію. 28 липня 1943 р. добровольцем іде на вишкіл УНС. У серпні 1943 р. призначений ройовим у вишкільному курені УНС «Чорні чорти» ім. Є. Коновальця на Гуцульщині. Після закінчення вишколу скерований у Чорний Ліс, де в листопаді 1943 р. призначений ройовим сотні «Змії». У грудні 1943 р. – чотовий цієї сотні у званні булавного. Тут доля звела його з Василем Андрусяком, одним із найславетніших повстанських командирів. Разом вони пройшли через багато боїв, як з німцями, так і з енкаведистами.

Одним із найбільших боїв УПА з німцями стали баталії першої половини липня 1944 року на горі Лопата у Станіславській області, в якому проти українських повстанців німці використали загалом сили трьох дивізій та полку мадяр. Вони тривали десять днів (з 6 по 16 липня) і всі закінчилися перемогою повстанських відділів. 1 липня курінь «Скажені» на чолі з хорунжим Василем Андрусяком (Різуном) у складі трьох сотень вирушив із села Грабівка у рейд. Перед куренем стояло завдання забезпечити оборону мирного населення від червоних «партизанів», які під командуванням майора НКВД Шукаєва з квітня 1944 року почали масштабний терор проти жителів навколишніх сіл – грабували майно, палили хати, розстрілювали священників, вбивали селян. Через кілька днів повстанці зіткнулися з німцями і перейшли до оборони. Третьою чотою 1-ої сотні командував булавний Чорнота. Вони оборонялася на лівому крилі сотні й охороняла підступи з боку містечка Сколе. Німці, зім'явши застави, кинулися в атаку. Зав'язався рукопашний бій, у якому повстанці вийшли переможцями. Ворог у паніці втік, залишивши півсотні вбитих, десятки поранених і зброю. Повстанці втратили трьох убитими і сімох пораненими. У цей час штурмова група вдарила по скупченню німців під горою, їх підтримали три мінометні батареї з гори Лопата. Серед німців почалася паніка. Завдяки вмінню мінометників, колишніх вояків Червоної армії, німці втратили понад 250 убитими. 14 липня дві німецькі дивізії залишили села й відступили на Болехів, а 16 липня третя дивізія відступила до Долини. Втрати німців у боях проти УПА 6–16 липня склали загалом понад 450 солдатів і офіцерів. З боку повстанців полягло до трьох десятків вояків. Повстанці опанували терен біля 1000 кв. км. Чергова спроба знищити українських вояків провалилась.

Але з'явився ще грізніший ворог – війська НКВД, зміцнені артилерією і авіацією, що мали чітку вказівку комуністичного диктатора Йосипа Сталіна – знищити ОУН і УПА як оборонців української державності. Бої були майже безперервними. Повстанці зазнавали великих втрат, але



не здавалися. Володимир Чав'як (Чорнота) за вміле командування чотою і особисту хоробрість проявлену в цих важких боях отримав звання старшого булавного і був призначений командиром нової сотні «Сірі» в курені «Скажені». В лютому 1945 р. переходить зі своєю сотнею до куреня «Дзвони» ТВ 22 «Чорний Ліс» ВО 4 «Говерля» УПА-Захід. Відзначений КВШ Бронзовим Хрестом Бойової Заслуги – за хоробрість і вміле командування сотнею. Підвищений ГВШ до хорунжого з датою старшинства від 15 квітня 1945 р. Певний час виконує обов'язки курінного. 24 грудня перебрав обов'язки командира куреня «Дзвони». Наказом ГВШ від 15 лютого 1946 р. підвищений до звання сотника з дня 22 січня 1946 р. В 1946–1947 рр. воює майже без упину в надзвичайно важких умовах. Відзначений ГВШ Срібним Хрестом Бойової Заслуги II-го класу з дня 22.01.1946 р. – за хоробрість та вміле командування куренем.

4 серпня 1947 р. призначений командиром кур'єрської групи на Захід. В часі рейду, у листопаді 1947 р., був важко поранений в сутичці з чеською жандармерією та в непритомному стані потрапив у полон. Переданий чеськими органами держбезпеки до Радянського Союзу. Від січня 1948 р. до березня 1949 р. перебував під слідством в Празі, Відні, Києві та Станіславі. Зробив спробу самогубства, однак був врятований в'язничною охороною. Засуджений на 25 років каторги, відбував покарання у Воркуті. Звільнений в 1957 р. із забороною жити на території Західної України. Переїхав до Луганська, де працював на шахті до 1965 р. З часом повернувся до Галича, де працював, аж до виходу на пенсію, електрозварником. Весь період на волі періодично переслідувався органами КҐБ до 1990 р.

Помер в Галичі, все ж дочекавшись такої вистражданої ним і його побратимами Незалежності України. Його дружина Володимира Юськевич передала до обласного Музею визвольної боротьби фотографії та особисті речі чоловіка, зокрема вишиту сорочку. Пам'ять про славного вояка УПА курінного Чорноту буде вічно стукати в серця все нових і нових поколінь українських патріотів.

Герої завжди з нами!

Михайло ФРЕЇК,
завідувач МК «Дем'янів Лаз»,
Петро ГАНЦЮК, *провідний науковий працівник ІФОМВБ ім. С. Бандери*

ПРАВДА ПРО КРИВДУ

РОСІЙСЬКИЙ СЛІД

Під час розстрілу Євромайдану Янукович консультувався з російськими силовиками, – прокурор.

Колишній Президент Віктор Янукович під час розстрілу активістів Майдану реґулярно говорив по телефону за одними і тими ж номерами російських операторів зв'язку.

Про це заявив прокурор відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчого управління спеціальних розслідувань ГПУ Олексій Донський.

«Через контакти Януковича та Азарова ми зафіксували «участь» одних і тих самих користувачів мобільних телефонів російських операторів зв'язку. Інакше кажучи, певні визначальні події сценарію, які відбувалися після початку вбивств 18 лютого, контекстно узгоджуються з цими телефонними дзвінками. Виходячи з того, що ми встановили, ці користувачі мають стосунок до російських силових структур», – повідомив Донський.

Прокурор ГПУ зазначив, що група цих російських номерів вперше з'являється в контактах з абонентами українських операторів саме 18 лютого і активно зв'язується з Януковичем та його охороною безпосередньо під час убивств 20 лютого.

«Слід зазначити, що окремі з них і надалі, 22–23 лютого, перебували на території Донецької області й синхронно контактували з охороною Януковича та з одним із високопосадовців Збройних сил Російської Федерації. Ім'я останнього встановлене, але назвати його я не можу», – сказав Олексій Донський.

За словами прокурора, ГПУ поки не знає, кому належить більшість номерів, з яких телефонували Януковичу, тому не може їм висунути офіційних підозр. «Зі зрозумілих причин ми не можемо скерувати до Росії клопотання з проханням повідомити власників цих номерів. Тож маємо їх встановлювати власними силами, що потребує часу», – сказав Донський.

ПОГЛЯД НА РІК, ЩО МИНАЄ

ТЕХНОЛОГІЯ БАЛАГАНА

Про «обійми» прем'єра під час звіту Уряду написано так багато, що додати нічого. Залишається хіба що побажати не зупинятися на досягнутому, і не лише панові Барні. Однак річ зовсім не в цьому, хоч і дуже показовому та веселому, дійстві, а в певних новомодних тенденціях, які віднедавна заполонили дійсність.

Вітчизняна політика не просто щораз більше нагадує балаган, а вже, власне, ним і є. Із мистецтва можливого вона стараннями своїх адептів давно перетворилася на мистецтво циркове – таку собі державного масштабу елітну клоунаду, здобутки та напрацювання якої слід обов'язково оформити в яку-небудь окрему науку й серйозно вивчати. Навіщо? Задля того, щоб вижити. Адже це щонайменше допоможе уникнути безлічі розчарувань та обломів і ще й убезпечить від неадекватної оцінки дій політиків та суспільного виснаження, на яке вони й розраховують. Весь цей перманентний ідіотизм, котрий так майстерно демонструють наші можновладці, щоразу його вдосконалюючи й відточуючи, аж ніяк не клініка, а дуже тонка гра, такий собі відволікаючий маневр, у тіні якого вони й надалі чинять свої чорні справи. І не важливо, за яким сценарієм ці хлопці збираються пошити в дурні суспільство – примітивним чи багаторівневим. Це лише деталі. Важливо, що вони намагаються приховати, скільки грошей, крові чи сліз для всіх нас це коштуватиме.

Якщо в парламенті, скажімо, заплановано розгляд якогось надважливого питання, не варто дивуватися, коли під його стінами раптом вибухне граната й загинуть люди. Певно, в очах комбінаторів така жертва не буде марною, бо йдеться про щось суперпотрібне. Можна обійтись і без гранати, кидати пляшкою, лити воду, битися, лихословити, тягати прем'єра, їсти лайно чи влаштовувати словесний пронос у «Facebook» та, власне, що завгодно, аби лиш утаємничити основну фішку й зупинити небажаний розвиток подій чи їхні наслідки. Врешті все воно згодом буде винагороджене сторицею, і в цьому суть.

Адже нічого насправді не відбувається просто так. Політики, особливо нинішнього розливу, не ті люди, до яких можна застосовувати терміни «безкорисливість», «високоморальність», «духовність» чи «жертовність». Здебільшого це абсолютно аморальні істоти. Лише одиницям із-поміж них вдається не втратити людськості, але такі зазвичай у цьому товаристві довго не витримують. Бо, як резюмував один знайомий нардеп, українська політика – бочка з лайном, і хоч скільки додавай туди меду, вона не перестане смердіти. Насправді вони аніскілечки не винні, що все так відбувається. Система, отруєна від низів до верхів, просто розчиняє в людях, які потрапляють у неї, всі нормальні риси, а спокуси й випробування, котрих несила витримати, остаточно перекодовують усі хромосоми без шансу на відновлення. Хоч скільки кади довкола них ладаном і кропи їх свяченою водою, скільки проклинай чи, навпаки, став за них свічки, все намарно. Допоможе лише чудо, але й воно в нашому випадку найчастіше безсиле, хоч би як сумно це звучало.

Усе ще вірите, що поміж них є святі? Можливо. Але навіть не намагайтеся розібратися, хто саме, бо щонайменше заплутаєтесь і врешті зіп'єтесь. Тим більше не зачаровуйтеся ніким, рано чи пізно доведеться розчаровуватись, а це дуже погано впливає на самопочуття. Краще, якщо вже кортить, насолоджуйтеся процесом і читайте поміж рядків. Обов'язково читайте. Дякувати Богу, новітні технології дають змогу завжди тримати руку на пульсі й відстежувати всі дурощі сильних світу цього в онлайн-режимі. Звичайно, найсмачніше завжди зоставатиметься поза кадром, але в цьому теж є свій позитив, витримується інтриґа й витворюється поле для фантазій. Очевидно, цікавіше було б поринути в процес із головою, послухати, що насправді каже Президент, коли міністр МВС обкладає матом та компроматом голову Одеської облдержадміністрації, почути, чим той криє міністра, й побачити, як останній хлюпає в обличчя обласному очільникові артезіанською водою, ціна якої за пляшку може сягати 300 грн., хоч може й не сягати. А ще цікаво побачити, як підстрибує на кріслі прем'єр-камікадзе, герой феєрично-еротичного дійства в парламенті й посилає голову облдержадміністрації геть із країни. Ой як цікаво...

Усе, що вони потім напишуть і прокоментують чи про що розкажуть їхні колеґи-очевидці, – це вже попса, завдання якої чимбільше напустити диму. Звісно, крізь нього також дещо побачиш, але, на жаль, зовсім небагато.

Код постійного розчарування суспільства політиками криється в їхньому нерозумінні. І вони якраз дуже зацікавлені в тому, щоб цей стан лише поглиблювався. Завжди слухайте їх вдумливо, але пам'ятайте: вони майже ніколи не говорять того, що насправді думають, їхні слова заздалегідь написані таємничими аналітиками, і до вух обивателя доходить лише те, що йому треба почути, а до очей – що треба побачити. І не більше. А що суперечливіша й дурніша картинка, то краще; що більше вигадок і менше правди, то безпечніше. Рано чи пізно обиватель плюне, перехреститься й покине цих ідіотів напризволяще, нехай собі казяться як хочуть. І вони будуть лише вдячні, бо цього якраз добивалися.

Роман МАЛКО, *«УТ»*

ЖИТТЯ «ПРОСВІТИ»

СВІТЛО ЗНАННЯ І НАУКИ СКРІЗЬ МИ ПО СЕЛАХ РОЗКИНЕМ...

Ці слова з гімну «Просвіти» стали провідною лінією урочистостей в селі Тишківці Городенківського району з нагоди відзначення 130-річчя заснування та 25-річчя відновлення сільського осередку «Просвіти».

У 1885 році в Тишківцях під керівництвом о. Зенона Шухевича, відомого представника знаменитого роду Шухевичів, було засновано одну з перших на Городенківщині читалень «Просвіти». Сільська «Просвіта» поставила собі за мету «ширити просвіту між руським народом», поширювати часописи та книжки українською мовою серед селян, надавати допомогу в рільничо-господарських справах, закладати крамниці, лікарні, школи, ощадні та позичкові каси, книгозбірні, організовувати народні музеї, спортивні, хорові та аматорські гуртки, відзначати всі релігійні та національні свята. Ця мета послідовно й наполегливо втілювалася в життя. Досить сказати, що Тишківці – єдине село в Україні, що мало чотири читальні у власних будівлях.

Засіяні «Просвітою» 1885–1939 рр. зерна не пропали, а рясно заколосились через півстоліття. Ще в часи тоталітарного московського режиму 1989 року у вересні створився сільський осередок Товариства української мови «Просвіта», який очолила й була довголітнім його керівником Гафія Кучірко. Відтоді історія тишківської «Просвіти» невіддільна від становлення і розвитку українського суспільства й держави. Не перелічити все те, що зроблено сільським осередком задля розвитку й утвердження української ідеї. Це і відновлення та спорудження нових капличок, меморіальних дощок, пам'ятних знаків та пам'ятників, і участь у створенні музеїв, аґітаційні поїздки на схід України, активна підтримка всіх акцій державницького характеру, що проводилися в районі й області, відзначення релігійних та національних свят.

Сьогодні сільський осередок, очолюваний Любов'ю Романицею, тісно співпрацює з сільською громадою, авторитетним та ініціативним сільським головою Іваном Проничем, церковними громадами, інтеліґенцією села, підприємцями, школою. Не випадково, що лауреатом просвітянської премії імені Марійки Підгірянки в 2015 році в номінації «За найкращу просвітницьку роботу» стала директор місцевої школи Світлана Кавчук.

Про історію і сьогодення тишківської «Просвіти» і йшла мова у переповненому залі оновленого сільського Народного дому. Виступи промовців супроводжувалися виступами просвітянського хору з його унікальним репертуаром, місцевих аматорів сцени. Слід відзначити заслугу в організації урочистостей і відомого громадського діяча, історика-краєзнавця, палкого патріота Тишківців Богдана Купчинського.

В урочистостях взяли участь голова ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка Степан Волковецький, відповідальний секретар Михайло Січка, голова районного об'єднання Орест Юрковський, начальник відділу культури, національностей та релігії Городенківської райдержадміністрації Галина Олінійчук, начальник відділу освіти Мирослав Заліщук...

Орест ЮРКОВСЬКИЙ,
голова Городенківського РО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

НАВІЯНЕ

З NEW YEAR!

Що, ніхтферштейн? Та з цим ноє яре. А-а, це ж німецькою. З Новим яром, тьху ти, роком. А цією англійською (читайте заголовок). Якщо ви і далі ніхтферштейн, тобто не понімайт, то популярно: 2016 рік Президент України Poroshenko оголосив Роком англійської мови. Інгліш language, о! І роком китайських товарів. Це вже від мене.

Що то значить, поки що не знаю. Але уява малює всілякі фантастичні картини. Зранку ми вітаємося ґуд монінґ, а ввечері кажемо ґуд найт (good night). Цілий день вчимо англійську. Діти в школі, батьки – після уроків, діди й бабусі – на пенсії. Всі решта активно дають заробляти викладачам курсів англійської мови. Уболівальники фанатіють від англійської прем'єр-ліги і їздять на матчі Челсі-Лестер і купатися в Темзі, стрибаючи з вестмінстерського моста, забувши як буде англійською до відзеня.

Через рік англійської мови пів України шпарить англійською сонети Шекспіра, а друга половина нявкає англійською як йоркширський кіт балади лорда Байрона. Ще інші спілкуються через соціальну мережу «однокласники» з Кемероном. Найкращі знавці інгліш виграють конкурс «Пообідай з королевою Єлизаветою» і пливуть через Ла-Манш до Лондона.

Тепер не буде проблеми в країні з роботою, бо знання англійської мови дозволяє легко виїхати за кордон на роботу і в такий спосіб збільшити пенсії своїм батькам, а дітей віддати у найкращі школи з англійською мовою навчання і вони, діти, за десять років знатимуть мову Шекспіра й Абрамовича з Моуріньо, як за Австрії їхні предки вчили німецьку за чотири роки у початковій школі. А колись ще оголосять рік нормальної української мови, де не говорять: йдуть свЯта, а прийшли святА.

Ґуд бай у new year!

Василь БАБІЙ, *просвітянин*

НЕСВЯТКОВО СВЯТКОВІ ШТРИХИ

ПЛАСТМАСОВЕ БУТТЯ

Передсвятковий час. У серці мимоволі мала б зароджуватись радість. А нема. Сумно і від погоди (хоч вона й сонячно весняна всупереч календареві), і від усіляких економічних нюансів, і від політичних, і від несправедливості, яка панує довкіль. Та ще й зовнішність передноворічно-різдвяного міста наводить на якісь дивні роздуми й викликає якісь чудні асоціації.

От, приміром, днями дерева стометрівки кольорово розцвіли різдвяними павуками. Щось подібне було перед Великоднем, коли на деревах «повиростали» паперові писанки. Зраділа. Здивувалась. Люди ходять, фотографують і фотографуються біля них, жартують: «добре, хоч писанки познімали». Гарно. Приємно для ока. На серці затеплілo. Але. Коли пригледілась, побачила, що павуки не традиційні – з такої сонячної і теплої соломки, в яких і праця людських рук, і одвічний дідівський дух, і благословення на майбутній добробут, а... з пластмасових трубочок. Як то кажуть, Китай наступає. А ще всі ті мавпочки – символи чужого року, Санта Клауси – символи чужої обивательської душі та інше, всілякі домовички, сердечка, обереги... Далі ще одне здивування, коли дійшла до головної ялинки... Кажуть на вербі грушок не буває. Може, й ні. А от виноград, та ще й сріблястий, на ялинці цьогоріч зародив. Урожай 2015-го року. Без коментарів.

Хтось сказав би, креативно (модне таке слівце є), творчо іншими словами, а для мене трохи дивно й прикро. Хочемо ніби щось витворити нове, щось стилізувати, залишити по собі якийсь слід, а то все таке недолуге й карикатурне, пластмасово невиправдане й убоге. Без думки. Без душі. Без коріння. Що казати – не по-святковому сумні роздуми. Але й стосунки в людей стали якісь пластмасові, побіжні, холодні, байдужі...

Єдине, що тримає і підтримує – невдовзі не буде нам так самотньо. В холодній стаєнці прийде той, хто теж терпів від світу і від людей, хто віддав самого себе, а Його зневажили, хто знає, що таке бути покинутим і відкинутим. Сядемо до затишного святвечірнього столу, спалахнемо з першою зіркою радістю, думкою полинемо до наших пращурів, родинно заколядуємо і в серці народиться новий світ, далекий від пластмасових традицій і стосунків, далекий від суєти й клопотів. Бодай на мить ота вістка «Христос рождається!» зігріє і триматиме до наступного року своєю непереможною силою.

Христос рождається! – Славімо Його! Хай кожному в ці дні буде радісно й тепло. І від нині за рік, а від року – щорік. Миру, радості нам і тепла. Непластмасових стосунків і непластмасових різдвяних див – живих.

Дарія НАРІВНА

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ВИДАННЯ ПІД НОВИЙ РІК

У залі Коломийського педагогічного коледжу відбулась презентація книжки «Філософія здібностей в контексті пріоритету духовного над матеріальним». Авторами її є незабутній Олександр Гречаний та кандидат філософських наук Володимир Сабадуха з Луганщини, який працює в одному з вишів Івано-Франківська.

Презентацію монографії вів кандидат історичних наук, голова Коломийської «Просвіти» Василь Глаголюк.

Жваво поділились думками про роль особистості в суспільстві на противагу посередності лауреат Шевченківської премії Михайло Андрусяк, заслужений працівник культури України Ольга Руданець, письменник Ярослав Ясінський, директор педколеджу Валерій Ковтун та інші.

А в Коломийській міській бібліотеці № 3 для дітей презентовано рекомендаційний бібліографічний покажчик «Василь Рябий: грані журналістської діяльності», який упорядкувала завідувачка Віра Тороватова. Тепер це комплект разом із попереднім упорядкованим нею покажчиком про літературну діяльність відомого поета. Виданню брошури посприяло Коломийське міськрайонне товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Юні читачі привітали авторку Любу Андрусяк з виходом у світ її другої збірки віршів для дітей «Це моя земля» у Коломийському видавничо-поліграфічному товаристві «Вік». Як і в попередній книжці «Щоб усі були щасливі», авторка щиро пише про рідний край, про Україну, доброту, красу душі. Дитячі твори носять яскраво виховний характер:

Є у мене три горішки,
Небагато, таки трішки.
Два я братику віддам,
Поласую третім сам.

Михайло СЛОБОДЯН, *член НСЖУ*

ПОСТАТІ

ІДЕЮ ВБИТИ НЕ МОЖНА

Зростав і гартувався Степан в українському дусі. Вчився в українській гімназії в Стрию. Був членом 5-го куреня українських пластунів, а після закінчення гімназії перейшов до куреня старших пластунів «Червона калина». Працював у читальні «Просвіти», провадив театрально-аматорський гурток і хор, заснував руханкове товариство «Луг» і належав до засновників кооперативи. При цьому проводив організаційно-вишкільну роботу по лінії підпільної УВО в довколишніх селах.

У вересні 1928 року Бандера переїжджає до Львова й записується на аґрономічний відділ Високої політехнічної школи.

Членом ОУН Бандера став від початку її існування. Маючи вже досвід революційної діяльності, він почав керувати організацією кольпортажу (розповсюдження) підпільної літератури ОУН, яка друкувалася за межами Польщі, зокрема, її пресових органів «Розбудова нації», «Сурма», «Націоналіст», заборонених польською владою, а також підпільно друкованих у Галичині видань «Бюлетень Крайової екзекутиви ОУН», «Юнацтво», «Юнак».

Водночас він радикально виступає проти польської політики пацифікації в Галичині. Тоді польська влада провела криваві акції пацифікації (умиротворення) українців – масове побиття галичан, руйнування і спалення українських читалень та господарських установ. 30 жовтня було замордовано сотника Юліана Головінського, тодішнього голову КЕ ОУН та крайового коменданта.

Польський часопис «Бунт молодих» за 20 грудня 1933 року в статті «П'ять хвилин до дванадцятої» писав: «...Таємнича ОУН – Організація Українських Націоналістів – є нині сильнішою від усіх українських леґальних партій докупи взятих. Вона панує над молоддю, вона творить загальну опінію, вона працює зі страшним темпом, щоб втягнути маси в круговерть революції... Нині є вже цілком зрозумілим, що час працює проти нас. Кожний староста в Малопольщі, а навіть на Волині, може вичислити низку сіл, які ще недавно були зовсім пасивні, а сьогодні стали прагнучими до боротьби, зревольтовані протидержавною акцією. А це означає, що противник зріс у силах, а польська держава втратила». Ех, якби нині в нас була така українська сила...

С. Бандера бере участь як організатор у атентаті на провідника пацифікації – міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Пєрацького. Їх судили. З Бандерою були Дарія Гнатківська, Ярослав Карпинець, Микола Климишин, Богдан Підгайний, Іван Малюца, Яків Чорній, Євген Кочмарський, Роман Мигаль, Катерина Зарицька, Ярослав Рак, Микола Лебедь. Звинувачені відмовлялися говорити по-польськи, віталися окликом «Слава Україні!», перетворили зал процесу у трибуну пропаґанди ідей ОУН.

13 січня 1936 року у переддень Старого Нового року оголосили вирок, за яким Бандеру, Лебедя, Карпинця було засуджено до страти, інших – від 7 до 15 років криміналу.

Процес мав всесвітній розголос, польський уряд не наважився виконати вирок над трьома смертниками й розпочав переговори з леґальними українськими політичними партіями про «нормалізацію« українсько-польських взаємин, і згодом проголосив амністію. Бандері та його двом товаришам було замінено кару смерті на довічне ув'язнення. А вже невдовзі відбувся Львівський процес. І Степан Бандера отримав загалом сім довічних ув'язнень. Але водночас С. Бандера й ОУН виступають проти московської окупації України.

«ОУН виступає проти большевизму тому, що большевизм – це система, якою Москва поневолила українську націю, знищивши українську державність... Большевизм засобами фізичного винищування бореться на східноукраїнських землях з українським народом, а саме – масовими розстрілами в підземеллях ГПУ, виголоджуванням мільйонів людей і постійними засланнями на Сибір та Соловки... Тому що большевики застосовують фізичні методи, тому й ми вживаємо в боротьбі з ними фізичний метод...»

Після захоплення німцями Польщі в Західну Україну прийшов новий окупант. З польських тюрем вийшли тисячі українських політв'язнів, а між ними й Степан Бандера.

З кінця вересня 1939 року С. Бандера очолює революційний Провід ОУН.

30 червня 1941 року, відразу ж після втечі большевиків, Національні збори у Львові проголосили Акт відновлення Української Держави. Голову Національних зборів Ярослава Стецька було уповноважено створити Тимчасове управління для організації українських владних структур.

Сотні українських політиків-націоналістів нацисти кинули в концтабори і тюрми. Почався масовий терор. У концтаборі Освенцім (по-німецьки Авшвіц) по-звірячому було замордовано двох братів Степана Бандери – Олексу та Василя.

Бандера перебував у концтаборі до кінця 1944 року.

А тим часом під гаслами боротьби за волю постає УПА. Відчувши її силу, німці почали шукати в ОУН–УПА союзника проти Москви. В грудні 1944 року Бандеру та кількох членів ОУН-революційної звільнили з утриманням під наглядом, запропонували переговори про можливу співпрацю. Першою ж умовою переговорів Бандера поставив вимогу визнання Німеччиною Акту відновлення Української Держави та можливість створення української армії як окремої, незалежної від німецької, збройної сили самостійної держави.

Гітлерівці не погоджувалися визнавати Незалежність України й вимагали створити пронімецький маріонетковий уряд та українські військові відділи у німецькій армії.

Бандера рішуче відкинув ці пропозиції.

Всі наступні роки життя Бандери аж до трагічної загибелі – час боротьби й великої праці за межами України для її блага в напівлеґальних умовах чужинецького середовища.

В останні роки життя Степан Бандера (Весляр) опублікував чимало теоретичних праць, які аналізували політичну ситуацію в світі, в СССР, в Україні, накреслювали шляхи боротьби. Ці праці не втратили свого значення для української нації і в наш час.

«Українська національна революція як одностайний процес складається з трьох фаз. Перша і друга – це фаза боротьби, третя – державного будівництва», стверджував він.

У 1965 році у Мюнхені побачила світ унікальна 700-сторінкова книжка – «Московські вбивці Бандери перед судом», у якій зібрано величезну кількість фактів і документів про політичний морд над Бандерою, відгуки світової громадської думки про процес над убивцею Сташинським. Наведено цілу низку замахів на Бандеру. А скільки їх залишилося невідомими?

Для ворогів української нації страшним був не сам Степан Бандера, а його ідея Незалежності України. Проти неї вони воюють і сьогодні.

Теодор ДРОВНИЧ

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Шановне Товариство політв'язнів і репресованих, дорогі брати і сестри!

Івано-Франківська обласна організація Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих вітає вас із Новим роком та Різдвом Христовим. Бажаємо вам міцного здоров'я, щастя, радості й добра і найголовніше – миру у нашій державі **УКРАЇНА.**

Бажаємо всім громадянам **УКРАЇНИ,** щоб новий, 2016, рік був найкращим з усіх досі прожитих років.

Просімо Господа Бога, щоб Він зіслав розум головному терористові, щоб терористи припинили вбивати громадян **УКРАЇНИ.** Хай у кожну нашу хату завітає **мир, віра, надія, любов.**

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
СЛАВА УКРАЇНІ!

Голова Івано-Франківської ОО Товариства політв'язнів і репресованих Петро ГАЙВАНЮК

НОВОРІЧНЕ

З ВДЯЧНІСТЮ ДО КОЛЕҐ

Швидко з певними труднощами й успіхами, які є в житті кожної людини і суспільстві загалом закінчується 2015 рік. Як колись наші родичі казали: час минув так швидко, наче батогом махнув. Я складаю щиру подяку всім шановним і благородним працівникам «Просвіти», з якими донедавна працював. Особливо дякую Степанові Васильовичу Волковецькому як голові обласного об'єднання за щире людяне ставлення до мене в час моєї хвороби. Вважаю, що кожен український керівник повинен мати такі людські риси, про що у свій час писав велет українського кіно Олександр Довженко: «Кожен керівник повинен бути людиною не тільки з вищою освітою розуму, але й серця».

З великою приємністю спілкувався з багатьма членами «Просвіти» безпосередньо і тішився їхніми думками, намірами. З задоволенням читав протягом року статті просвітян у нашій газеті з Коломийського, Калуського, Івано-Франківського МО «Просвіта», Верховинського, Рогатинського, Галицького (Бурштин), Богородчанського, Тлумацького (Бортники, Братишів, Тлумач) районних об'єднань.

Аналітична й цікава колонка редактора Богдана Вівчара. Добре, що вона стала постійною на сторінках газети. Висловлені думки авторів спонукають до старанної сумлінної праці. Всім зрозуміло, що час пустослів'я, балаканини, демагогії відходить у минуле і є огидним для чесного читача, слухача. У Біблії написано: «Колос пшениці повний зерна схиляє додолу, а порожній колос підноситься вгору».

Зрозуміло кожному, що життя без щоденної сумлінної праці рівне нулю. Адже час – не тільки філософська категорія, але й добрий бухгалтер, який рахує наші плюси й мінуси. Не марнуймо час.

Згадується уривок з вірша: «Час навіть букви зітре на хресті, тому працюймо щосили, поки ми живі».

Хай Всевишній Господь допомагає нам, просвітянам, усім українцям, в 2016 році й подальших роках жити в мирі, любові, Божій ласці.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ, *просвітянин*

ЗНАЙ НАШИХ!

ЗАВОЮВАЛИ КУБОК УКРАЇНИ

У Києві відбулися змагання на Кубок України з легкої атлетики серед ветеранів (осіб старших 30 років). У змаганнях взяли участь спортсмени майже з усіх реґіонів України.

Успішно виступили іванофранківці Іван Файчак та Василь Кричун. Іван Файчак став першим з бігу на 60 м з бар'єрами, а також у стрибках у довжину та висоту. Василь Кричун став першим у бігу на 200 м, а також був другим з бігу на 400, 800, 1500 м і спортивній ходьбі на 3000 м. В результаті команда Івано-Франківської області посіла призове третє місце і нагороджена дипломом та Кубком. З чим і вітаємо. Так тримати і в 2016 році.

Н. К.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

КНИЖКА ЯК ЛІКИ

Українська письменниця Катерина Бабкіна з Івано-Франківська започаткувала акцію зі збору мільйона гривень для благодійного фонду «Таблеточки». Зробити це спробує за допомогою нової книжки «Шапочка і кит», яка днями надійшла у продаж. Про ідею письменниця розповіла на своїй сторінці у соцмережі, інформують «Вікна».

«Шапочка і кит» – це історія про кита, хлопчика Шапочку, котрий хворіє на лейкоз, його маму, тата, маминого нового бойфренда, мокрого хлюща та інших персонажів дуже особливого світу Шапочки.

П'ять гривень з вартості кожної книжки підуть на допомогу онкохворим дітям. Крім того, впродовж року «Таблеточки» та «Видавництво Старого Лева», у якому вийшла книжка, обіцяють різноманітні акції на підтримку ідеї: інтерактивний додаток для телефонів та планшетів, офлайн-заходи й аукціони ілюстрацій з книжки.

«Якщо ви вже придбали новорічні подарунки – ця книжка стане чудесним ще одним. Якщо ви хочете зробити подвійну добру справу – ви можете купити книжок «Шапочка і кит» для Фонду Дарини Жолдак, котрі збирають 100 000 книжок для сільських бібліотек або для дітей переселенців зі сходу», – пише Катерина Бабкіна.

«Шапочка і кит» – чудовий початок і привід до розмови з дітьми (і дорослими) про інакших людей, котрі живуть серед нас і разом, але мають інші можливості, відмінні від наших, мають свої небезпеки, хвороби й потреби, але так само мають бути любленими і щасливими. І – чудовий привід допомогти тим, хто цього так потребує, твердить авторка.

Для тих, хто за кордоном, авторка обіцяє особисто забрати замовлення і відправити його за собівартістю доставки. Вартість книжки – 75 гривень.

КАНІКУЛИ

ГОСТІ ЗІ СХОДУ

Із 5 по 9 січня, дітям, котрі проживають в межах території проведення антитерористичної операції, будуть влаштовані відпочинково-розважальні поїздки на Прикарпаття.

Будуть вжиті невідкладні заходи щодо забезпечення належного правопорядку, санітарно-гігієнічних норм та охорони здоров'я у місцях перебування дітей, інформують в Івано-Франківській облдержадміністрації.

Проживатимуть вони в Городенківському, Калуському та Снятинському районах, а також у місті Коломия.

Для дітей буде організовано проведення освітніх, культурно-мистецьких та спортивних заходів.

АКЦІЯ

ОЦИФРУВАТИ ІСТОРІЮ

У Франківську оголосили збір коштів на оцифрування архівних кіноплівок про старий Станиславів. Йдеться про оцифрування 25–30 сюжетів з Івано-Франківськом 60–70-их років у центральному кінофонофотоархіві України ім. Пшеничного у Києві. Необхідна сума – 4000 гривень.

«Для розуміння, послуга оцифрування однієї хвилини з кіноплівки у цьому архіві коштує 63 грн. Одразу після оцифрування всі жертводавці отримують лінк на завантаження відео для особистого перегляду. А під час проведення презентації хроніки для громадськості у одному з тутешніх закладів буде відзвітовано про кількість зібраних коштів (кожен жертводавець про дату і місце буде повідомлений окремо). Згодом усі сюжети кінохроніки не одразу, а поступово будуть оприлюднюватись в Інтернеті. Якщо ви не байдужі до історії міста – долучайтесь до такої досить скромної ініціативи!» – йдеться у дописі.

ЗЕЛЕНИЙ СВІТ

ПОСАДИТИ, АБИ НЕ РУБАТИ

На сайті електронних петицій до міської влади розмістили пропозицію посадити ялинку в центрі міста, щоб не рубати щороку нову.

«Посадити гарну ялинку на Вічевому майдані, щоб не різати й не чіпати за будинки зрізану ялинку щороку», – йдеться у петиції, автором якої є Ігор Ж.

Наразі зібрано 9 підписів.

Нагадаємо, під час минулих свят штормовий вітер повалив головну ялинку Івано-Франківщини.

ВАРТО ЗНАТИ

КОРИСНІ ВЛАСТИВОСТІ МАНДАРИНІВ

1. Мандариновий сік є дієтичним і лікувальним напоєм, корисним як для дітей (навіть малюків), так і дорослих.

2. При застудних захворюваннях і грипі з високою температурою мандариновий сік добре втамовує спрагу.

3. Мандарини застосовують при лікуванні астми і бронхітів. Вони містять високий рівень амінокислот, зокрема фенолікової (синефрин), яка є прекрасним засобом проти набряків. Щоб очистити легені від слизу, щоранку рекомендується випивати склянку мандаринового соку.

4. Вживання мандаринової цедри пом'якшує кашель і має відхаркувальний ефект при бронхітах і трахеїтах.

5. Свіжі мандарини корисні при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, що супроводжуються розладами.

6. Шкірка мандаринів входить до складу суміші трав, які застосовують в медицині для збільшення апетиту й поліпшення травлення. Приготований за спеціальним рецептом настій з цієї суміші вживають по 10–20 крапель на день за 15–30 хвилин до їжі.

7. Щоб стимулювати апетит, достатньо з'їсти один мандарин.

8. Реґулярне вживання мандаринового соку позбавить від гельмінтів.

9. Мандарини – цінний дієтичний продукт, який взимку насичує організм вітамінами.

10. Мандарини підвищують апетит і поліпшують процес травлення.

11. Ефірна олія, присутня в цьому плоді, підвищує настрій.

12. Вживання мандаринової шкірки допомагає знизити рівень цукру в крові. Шкірку трьох мандаринів кип'ятять 10 хвилин в літрі води, відвар проціджувати не потрібно. Такий напій потрібно пити щодня перед їжею, залишок зберігати у холодильнику.

13. Завдяки своїм властивостям фітонциди мандаринів мають протимікробну дію.

14. Зовнішнє застосування мандаринового соку у вигляді аплікацій допомагає проти молочниці.

15. І самі фрукти, і мандариновий сік ефективні при дизентерії.

16. Мандарини використовують як засіб для зупинки кровотеч (особливо сильних кровотеч під час менопаузи).

17. Мандарини також корисні при захворюваннях шкіри – свіжий сік вбиває деякі грибки (стригучий лишай, мікроспорія). Щоб вилікувати шкіру й нігті, пошкоджені грибками, потрібно реґулярно по кілька разів на день протирати їх соком або шкіркою мандаринів.

Але якщо у вас немає мандаринів, або з різних причин ви не маєте можливості їх купити, вживайте яблука. Сік з них, пектин, шкірка, навіть насіння не менш цілющі й корисні. Зрештою, це вже фрукт своєї землі, на якій ми народилися і зросли.

ОБРАЗКИ З НАТУРИ

НОВОРІЧНИЙ ТЕСТ

Гості зручно вмостилися за столом, налили. Пан Микола, завідувач наукової лабораторії, кандидат технічних наук, збирався виголосити тост, як у кімнату вбіг найменший член сім'ї – чотирирічний Тарасик. Зі слів батька – обдарована дитина, вундеркінд.

– Тату, що означає – ак-ни ля ан-чіро-вон!

Батько замислився, та й було над чим. Щойно він дивував гостей оповіданнями про здібності свого малого і не без гордості заявив: «Син ерудита – ерудит!». Який же я ерудит, – свердлила думка, – коли два слова малого поліглота вибили мене з колії?».

– Це з лексикону хвалька Василя, приймальника «Вторсировина», поспішив на допомогу старший науковий співробітник лабораторії, холостяк Микола Базюк. – Розшифровується так: «Ох, гниль, ганчір'я – вон!». Тобто: забирайтеся геть!

– Радше це з жарґону золотої молоді, – дзвінко оголосила аспірант-заочниця Наталія Розенко. – Означає: «Ой, Нелю, я зачарований вами!» і значуще глянула на холостяка.

– Мабуть, це косметична новинка, – виказала здогадку дружина пана Миколи, фармацевт за фахом.

Вибухнула суперечка. Кожен пропонував своє: і абракадабра, і тібетський лікувальний рецепт, і старослов'янські слова. Нарешті втрутився сам господар:

– От що, панове... На мій погляд, так названо нове хімічне волокно.

Гості притихли. Ніхто не хотів сперечатися з авторитетом, до того ж господарем і керівником. Лише бабуся була поза конкурсом.

– Тарасику, де ти вичитав ці слова? – поцікавилися вона.

Малий витяг з-за спини закладену руку й простягнув бабусі листівку, на якій зображені: смерекова гілка, іграшки, прикраси, серпантин. Під гілкою усміхається заєць. Збоку світиться кручена жовта свічка. Зверху срібниться напис: «НОВОРІЧНА ЯЛИНКА».

– Казала ж тобі, Тарасику – картала внука бабуся, – читати треба зліва направо, а не навпаки! – і вибачливо всміхнулася ерудитам.

ЗАМОВЛЕННЯ

– Кого ти хочеш? Братика чи сестричку? – цікавиться мама, яка готується до пологів.

Тарасик задумався. Йому однаково подобається бавитися з дівчатками і хлопчиками.

– А ти як була маленька, то була дівчинкою чи хлопчиком?

– Звичайно, дівчинкою, – всміхається мама.

– Тоді мені – сестричку...

На подвір'ї Тарасик показує Павлику, з яким ходить в дитячий садок, блискучу металеву кульку. Потім вони разом випробовують її – найкраще кулька відскакує від бетону й злітає над головою. Захоплені грою, хлопчики не помічають, як до них підкрадається забіяка Славко. Несподівано вскакує між них і підхоплює на льоту кульку...

Вдома Тарасик не зізнається, що бився зі Славком. Бік болить, шкіра на лікті здерта, на ній цятками запеклася кров.

– Мамусю, народи мені старшого братчика, – просить він і міцно обіймає маму за шию.

Станіслав ГРИНДА

УСМІХНІТЬСЯ

– Як ти Новий рік зустрів?
– Та як подарунок...
– Це як так?
– Усю ніч під ялинкою пролежав...

* * *

Після святкування Нового року зустрічаються два приятелі:
– Як ти святкував?
– Та не знаю, ще не розповідали...

* * *

У сім'ї двоє дітей: один песиміст, інший – оптиміст. Наближається Новий рік. Вирішили їх батьки «вирівняти», щоб не впадали у крайнощі, й приготували подарунки: песимісту конячку, а оптимісту – купу кінського гною. Вранці діти прокидаються...

Песиміст:

– Нууу, конячкааа... Маленька, а я хотів велику... коричнева, а я хотів сіру в яблуках... Дерев'яннааааааааа, а я хотів живууууууу...

Оптиміст:

– А у мене ЖИВА! Тільки втекла!